

INTRA sooblikuje regionalne politike internacionalizacije malih in srednje velikih podjetij (MSP). Sooblikovanje temelji na raziskavah in ob podpori regionalnih partnerstev pri raziskovanju in oblikovanju novih modelov internacionalizacije MSP-jev.

www.interregeurope.eu/intra

E-Novice

3

Uvod

Tretja številka E-Novice projekta INTRA se nanaša na dogodke, ki so bili izvedeni v tretjem semestru izvajanja projektnih aktivnosti.

Kazalo

- Študijski obisk v Mariboru
- Dodatne dobre prakse iz Bolgarije
- Interregionalni dogodek v Italiji
- Regionalna srečanja deležnikov in intraorganizacijska srečanja
- Napoved študijskega obiska na Portugalskem
- Drugi zunanji diseminacijski dogodki

Partnerstvo

MRA – Mariborska razvojna agencija (SI)

RAPIV (РАПИВ) – Регионална агенция за предприемачество и иновации Варна (BG)

FUNDECYT-PCTEX – Fundación FUNDECYT Parque Científico y Tecnológico de Extremadura (ES)

CAPITANK – CAPITANK (CHEMICAL AND PHARMACEUTICAL INNOVATION TANK – Società Consortile a Responsabilità Limitata) (IT)

UALG – Universidade do Algarve (PT)

CUE – Coventry University Enterprises Limited (UK)

Študijski obisk v Mariboru (Podravje / Slovenija)

Mariborska razvojna agencija je 15. in 16. marca 2017 organizirala dvodnevno mednarodno srečanje s strokovnjaki iz šestih evropskih regij, ki sodelujejo v projektu Internacionalizacije regionalnih majhnih in srednje velikih podjetij (INTRA), ki se izvaja v okviru programa Interreg Europe. Mednarodno srečanje je namenjeno izmenjavi izkušenj različnih deležnikov internacionalizacije, predvsem pa predstavitvi dobrih praks, to je ukrepov, ki jih izvaja slovensko podporno okolje in so namenjena podjetjem.

Katere storitve in finančne instrumente imajo pri tem na voljo podjetja v Sloveniji, pa je bilo glavno vprašanje srečanja.

Program Internacionalizacije 2015–2020 in akcijski načrt Mednarodni izzivi 2017–2018, ki natančneje opredeljuje cilje in kazalnike, ki jih želi doseči država pri pospeševanju izvoza, sta predstavili mag. Andreja Jerina, vodja oddelka za internacionalizacijo in TNI na MGRT ter mag. Ana Božičnik, skrbnica projekta INTRA na MGRT. O pomenu in vlogi slovenske gospodarske diplomacije, razvejane v 52 diplomatskih misijah in konzularnih predstavništvi, ki vključuje tudi 22 gospodarskih svetovalcev ter 120 častnih konzulov po vsem svetu, je spregovoril veleposlanik mag. Franc But.

Katere finančne ukrepe lahko pri izvozu smiselno uporabljajo podjetja ter jih zagotavlja Slovenska izvozna in razvojna banka (SID Banka), je predstavil njen izvršni direktor Roman Rojc. Med ukrepi, ki jih ponujajo za slovenska izvozna naravnana podjetja, sta tudi financiranje izvoznih aktivnosti ter zavarovanje kreditov in investicij. Prav tako pa v sodelovanju s Centrom za mednarodno sodelovanje in razvoj izvajajo analize ter informativne storitve za izvoznike.

Slovensko gospodarstvo okreva, na voljo so instrumenti trgovskega bančništva in izvedeni finančni instrumenti za zavarovanje valutnega ali obrestnega tveganja, kot je predstavila namestnica direktorja NLB d.o. Polona Žižmund.

Slovenski podjetniški sklad je predstavil ukrep za mikro in mala podjetja, mlajša od pet let, ki so razvojno naravnana in globalno usmerjena ter ukrep za perspektivna, inovativna ter hitro rastoča podjetja v Sloveniji, ki prodirajo na globalne trge.

Aktivnosti, ki jih izvaja nacionalna agencija za internacionalizacijo in privabljanje tujih neposrednih investicij SPIRIT Slovenija, je predstavila mag. Alenka Hren. SPIRIT Slovenija pripravlja informacije o trgih, poslovnih priložnostih in panogah, opravlja svetovalno vlogo za izvoznike ter izvaja izobraževanja za učinkovit vstop na tuje trge, na katerih letno sodeluje 15 slovenskih podjetij. Prav tako izvajajo razpise, ki podjetjem omogočajo sofinanciranje tržnih raziskav na tujih trgih, ki bodisi nanje šele vstopajo oziroma želijo diverzificirati svoje poslovanje na njih, sofinancirajo skupinske in individualne sejemске nastope ter organizirajo gospodarske delegacije, poslovna srečanja (B2B) in dneve dobaviteljev; prav tako sofinancirajo poslovne klube. V letošnjem letu pa so v pripravi tudi razpisi za sofinanciranje stroškov podjetjem pri pridobivanju mednarodnih certifikatov oziroma drugih potrdil za ustreznost in kakovost poslovanja ali izdelkov in pri zaščiti intelektualne lastnine, razpisi za razvoj poslovnih modelov in vzpostavitev e-poslovanja za lažji preboj na tuje trge ter vzpostavitev partnerstev za skupne nastope na tujih trgih.

Jurček Žmauc je predstavil Slovensko-ameriško poslovno združenje in priložnosti, ki se za slovenska podjetja odpirajo na ameriškem trgu. Tjaša Milošič Kovačič je predstavila uspešen projekt raziskave tujega tržišča, ki ga sofinancira SPIRIT Slovenija. Aktivnosti v Podravski regiji so predstavili Mojca Tominšek iz Štajerske gospodarske zbornice, direktorica Območne obrtno-podjetniške zbornice ga. Leonida Polajner, vodja univerzitetnega inkubatorja Jure Verhovnik je predstavil iniciativo GoGlobal Slovenija, pomoč pri zaščiti intelektualne lastnine in ukrepe, ki jih izvaja Univerza Maribor, je predstavil predstavnik Tehnocentra Aleš Zorec, aktivnosti Štajerskega tehnološkega parka in uspešen primer internacionalizacije podjetij je predstavil mag. Matjaž Fras ter dobro prakso Evropske podjetniške mreže v Sloveniji Peter Ekart.

Drugi dan je bil namenjen ogledu podjetji iz Podravja, s katerimi so sodelovali pripravljavci posameznih ukrepov internacionalizacije: **Krebe-Tippo d.o.o.**, vodilni proizvajalec industrijskih pralnih strojev in opreme ter je prisoten na tržiščih tako znotraj EU28, kakor na tretjih trgih (Saudova Arabija in Nova Zelandija); **IOS, inštitut za okoljevarstvo in senzorje, d.o.o.**, mariborsko raziskovalno in razvojno podjetje, ki razvija merilne sisteme ter zagotavlja znanstvene in profesionalne informacije, povezane s področji obnovljivih virov energije, varovanja okolja, senzorike in novih materialov; in **Geberit Slovenija** del mednarodne družine Geberit, ki je v Sloveniji prisotna od leta 1997, ko je prevzela obrat Metalplasta v Rušah. Geberit je vodilni inovator in ponudnik na področju sanitarne tehnike ter kopalniškega dizajna in je prisoten v več kot 40 državah sveta.

Dodatne dobre prakse iz Bolgarije

Tekom projektne dogodka v Pescari (Italija) junija 2017, je RAPIV predstavil dodatne dobre prakse iz svoje regije.

Ti primeri so se večinoma osredotočali na organizacije in njihove regionalne izpostave, ki nudijo podporo podjetjem. Tako je bila predstavljena regionalna izpostava Zbornice za lesarstvo in lesno-predelovalno industrijo, Komercialno pisarno centra za mednarodne gospodarske odnose, in sicer skupno še 10 primerov dobrih praks, ki dopolnjujejo primere predstavljene tekom študijskega obiska v Varni septembra 2017.

4. Interregionalni dogodek v Pescari (regija Abruzzo – Italija)

V juniju se je odvijalo že 4. srečanje projekta INTRA, ki je potekalo v italijanski regiji Abruzzo, v mestu Pescara. Organiziral ga je projektni partner CAPITANK – Kemično in farmacevtski inovacijski center.

Srečanje je vključevala sledeče dogodke:

- Medregionalno tematsko delavnico,
- Predstavitve prepoznanih dobrih praks v okviru študijskega obiska,
- Srečanje medregionalno delovne skupine, in
- Srečanje projektnega upravnega odbora.

Projekt INTRA se osredotoča na vlogo javnih politik, ki podpirajo internacionalizacijo ter s tem krepijo konkurenčnost regionalnega gospodarstva, hkrati pa aktivno prispevajo stragehiji EU 2020, ki temeljijo na rezultatih in raziskavah s področja internacionalizacije.

Projekt poudarja **pomen regionalnega partnerstva** po načelu **četrvene vijačnice**, s čimer povezuje akademsko, poslovno, lokalno in politično sfero, s čimer tovrstna partnerstva postajajo ključna za **razvoj in načrtovanje novih poslovnih modelov na področju politik internacionalizacije**.

Tako je dogodek v regiji Abruzzo izpolnil dva ključna zastavljena cilja: izvedba **študijskega obiska** in izvedba **tematske delavnice na temo „potrebe in ovire, s katerimi se tekom internacionalizacije srečujejo MSP.“**

Predstavljenih je bilo nekaj najboljših primerov tako iz zasebne kot javne poslovne prakse. Tako je partnerstvo spoznalo regionalne MSP, start-up podjetja, spin-off podjetja, aktivnosti univerze, raziskovalnih centrov ter velikih podjetji s področja biotehnologije, prehranske industrije, lesne in lesno-predelovalne industrije, farmacije, industrijske avtomatizacije, trajnostne in okolju prijazne industrije, inovacije procesov in produktov, usposabljanja ter nenazadnje tudi vloge in delovanja regionalnih inovacijskih bazenov.

Vsak predstavnik je predstavil najboljši projekta s svojega področja delovanja ter svojo vpetost na mednarodnih trgih, s poudarkom na inovaciji tako produktov kot procesov, kot tudi na področju vzdržnosti in trajnosti v vseh pomenih obeh besed: gospodarsko, družbeno in okoljsko.

Predstavili so tudi mednarodne nagrade, ki so jih prejeli za obstoječa sodelovanja s tujimi partnerji na področju razvoja in raziskav ter vzpostavljanja in razvoja komercializacijskih kanalov.

Intervju s predsednikom inovacijskega bazena CAPITANK

Kot je poudaril predsednik Inovacijskega bazena CAPITANK, **Prof. Edoardo Alesse**, *“Partnerjem želimo predvsem predstaviti tesno sodelovanje, ki smo ga dosegli z aktivnostmi mreženja v regiji Abruzzo. Z ustvarjanjem inovacijskih bazenov v sistemu proizvodnje smo razvili modele, ki predstavljajo koristna orodja in podporo mreženju znanja in kompetenc regije. Nenazadnje pa želimo predstaviti tudi, kako je mogoče s pomočjo povezanosti najti rešitve na izzive, katere predstavljajo veliki konkurenti na mednarodni ravni. Veliko pomembneje pa je, da participativne aktivnosti inovacijskih bazenov podjetnikom ne pomagajo le pri pridobivanju nepovratnih sredstev, katere regija ponuja, temveč tudi pri povezovanju vlog in kompetenc sistema četrvene vijačnice, ki je tudi osnovni element projekta INTRA. Želeli smo prikazati, kako vijačnica deluje na praktičnem primeru regije Abruzzo, kjer povezuje različne sfere, natančneje: **univerzo in raziskovalne centre, podjetja, regionalno vlado in končne uporabnike**. Hkrati pa smo z veseljem predstavili, kako so vse štiri sfere povezane v pozitiven zaključen krog.“*

Projektni partnerji so imeli srečanje s strokovnjaki iz regije Abruzzo, ki so predstavljali akademsko sfero: prof. Luciano Fratocchi (Univerza L'Aquila), prof. Paola Pittia (Univerza Teramo), prof. Saverio Alberti in prof. Mario Romano (Univerza Chieti-Pescara). S strani regionalnega gospodarstva pa so se srečanja udeležila podjetja: Proger SpA, TaiProra srl, Aran World srl, Sinergie Education srl, NRGsys sas, Abrex srl e Saperi Locali srl.

Srečanja regionalnih deležnikov

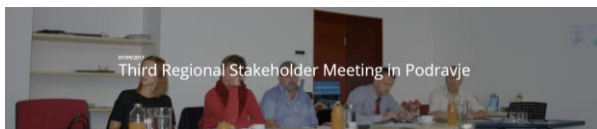

Vsak izmed projektnih partnerjev je v svoji regiji organiziral srečanje regionalnih deležnikov, ki je namenjeno prenosu znanj pridobljenih tekom izvajanja projekta na deležnike iz regionalnega okolja.

Hkrati pa tovrstna srečanja zagotavljajo sodelovanje s ključnimi

deležniki, kar bo zagotovilo za kakovostno pripravo in izvedbo akcijskega načrta, v kasnejši fazi projekta.

Vsebina srečanj je pri vsakem partnerju lahko nekoliko različna, tako so v tem semestru pri MRA, RAPIV in CAPITANK aktivnosti usmerili v vzpostavitev modela internacionalizacije, ki je najbolj smiseln za njihovo regijo.

Intraorganizacijska srečanja

Ker je prenos znanja ključen za razvoj, izvajajo projektni partnerji tudi redna intraorganizacijska srečanja, v okviru katerih poskrbijo za prenos znanj, pridobljenih tekom projekta, tudi na ostale zaposlene pri projektnih partnerjih. Tako vsak partner redno izvaja intraorganizacijska srečanja, kjer prihaja do interne izmenjave znanj in izkušenj.

Študijski obisk na portugalskem

26. in 27. septembra bo **CRIA, oddelek za podjetništvo in prenos tehnologij pri Univerzi Algarve** organizirala dvodnevni študijski obisk v Faro (Portugalska).

Tekom študijskega obiska bo CRIA predstavila skupno 9 primerov podpore internacionalizaciji, od katerih bodo trije ogledi pri podjetjih - na kraju samem. Tekom dogodka bo pripravljeno tudi poročilo za javnost, ki bo tako spoznala ukrepe v portugalski regiji Algarve, namenjenim internacionalizaciji podjetij.

Ogledi podjetji, ki se bodo izvedli drugi dan, vključujejo 3 podjetja in sicer s področja prehranske industrije, visoko tehnološke industrije, ter designa in trženja izdelkov tradicionalne obrti.

Drugi dogodki

Tekom 2. tedna v mesecu oktobru bo v Bruslju organiziran Evropski teden regij in mest (#EURegionsWeek).

Program Interreg Europe bo del dogodka, kjer bodo organizirane tudi različne aktivnosti.

Izmed projektnih partnerjev projekta INTRA, se bo dogodka udeležil projektni partner RAPIV.

INTRA je v okviru mednarodne konference PODIM (maj, 2017) gostila razpravo Pameten dostop do globalnih trgov.

